

Nr 278.

Av herr **Eriksson, Carl, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 242 med förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker m. m. föreslås beträffande rätten till detaljhandel bl. a. att i regel varje län skall utgöra ett detaljhandelsområde, att utminuteringsring skall få äga rum i stad, köping eller municipalsamhälle med minst 5,000 invånare och att systembolaget med iakttagande av sistnämnda bestämmelse äger besluta angående utminuteringsstälernas antal och förläggning. I sistnämnda avseende skiljer sig Kungl. Maj:ts förslag från det av de sakkunniga förordade, vilket förutsatte att systembolaget vid bestämmande av utminuteringsställen skulle inhämta kontrollstyrelsens yttrande. Kungl. Maj:t vill alltså lämna systembolagens beslutanderätt fullständigt obesuren. Redan rusdrycksrevisionens förslag i denna punkt har emellertid i flera avgivna yttranden underkastats kritik ur synpunkter, som icke få fränkännas betydelse. Flera länsstyrelser ha liksom andra myndigheter framhållit att systembolagen kunde tänkas ovilliga att inrätta utminuteringsställen på sådan platser, där utminuteringsring dock skäligen borde ifrågakomma, och att fördens skull annan opartisk myndighet, förslagsvis länsstyrelsen i respektive län eller kontrollstyrelsen, skulle äga befogenhet att förordna om inrättande av utminuteringsställe. Det har vidare anmärkts att den bestämmelse, som inskränker möjligheten att inrätta utminuteringsställe till vissa närmare angivna orter, är mindre tilltalande och att därför överordnad myndighet bör få befogenhet att medgiva undantag från denna bestämmelse, då särskilda omständigheter därtill föranleda.

Enligt vår mening äro de skäl, som i dessa yttranden framförts, värda allt beaktande. Det är säkerligen icke för systembolagen något särskilt intresse att inrätta utminuteringsställen på andra platser, än där bolaget har sin huvudort. De lokalekonomiska intressen, som i allmänhet äro förbundna med förekomsten av ett utminuteringsställe, göra i regel bolagsstyrelserna ovilliga att uppdelas rörelsen på flera orter. Det kan därför, som i de refererade yttrandena anförts, antagas att bolagen på grund därav underlåta att förlägga utminuteringsställen till platser, där sådana dock skäligen kunna anordnas och som även fylla de kvalifikationer, som i nu föreslagna bestämmelser angivas, till onödigt hinder för den del av allmänheten, som anser inköp av spritdrycker som ett legitimt behov. Men även den omständigheten att förslaget ej medger något undantag från de villkor, som äro förbundna med en ords behörighet att vara säte för ett utminuteringsställe, kan leda till obilliga konsekvenser. I flera län finnas orter, med eller utan de organisatoriska kva-

lifikationer, som i förslaget angivas och som ej nå till föreskrivet invånare-antal, men som i lika hög grad som i förslaget angivna orter äro huvudorter inom ett vidsträckt område och som dessutom ligga på så betydande avstånd från bolagets huvudort eller närmaste utminuteringsställe, att ur allmänna synpunkter ett sådant där vore väl motiverat. Detta blir särskilt förhållandet i Norrland och över huvud i alla län, där avstånden till bolagens huvudort äro stora och förbindelserna besvärliga. Om lagen här lämnade möjlighet för någon överordnad myndighet, t. ex. länsstyrelserna, att där omständigheterna därtill föranleda föreskriva undantag, skulle dessa olägenheter kunna undanröjas. Någon anledning befara att länsstyrelserna skulle tillämpa dessa undantag i oträngt mål torde icke behöva befaras. Men önskar man ytterligare garanti i detta avseende, torde sådan kunna vinnas genom ett stadgande att länsstyrelserna finge upptaga saken till prövning först efter av vederbörande kommuns beslutande myndighet gjord framställning.

Med hänvisning till ovanstående få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående försäljning av rusdrycker, kap. 3 par. 3, att utöver där angivna föreskrifter länsstyrelsen må äga rätt att där lokala omständigheter därtill kunna föranleda och efter framställning av vederbörande kommun förordna om inrättande av utminuteringsställe även på andra orter än där angivna och jämväl i sådana fall, där systembolag ej funnit skäl besluta därom.

Carl Eriksson.

Per Andersson.

Ejnar Lindbärg.
